

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Кафедра публічного управління та адміністрування

ХУСАІНОВА АННА ГРИГОРІВНА

**ІМІДЖ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ У ГАЛУЗІ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

Миколаїв – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Проблеми управління у сфері державної служби змушують знаходити іноваційні способи і методи впливу та розвитку представників влади у сучасному світі. Позитивний імідж органів державного управління одним з основних елементів довіри населення до влади. Імідж залежить від рівня професіоналізму управлінської еліти, яка повинна складатися з висококваліфікованих фахівців, які володіють комунікативною культурою у спілкуванні з людьми. Зазначені чинники актуалізують проблему покращення комунікативної компетентності працівників органів державної влади та місцевого самоврядування як основи ефективного зв'язку між державою та інституціями громадянського суспільства. Водночас формування позитивного іміджу влади - це формування позитивного іміджу кожного державного службовця та державної служби в цілому. Комплекс цих процесів сприяє подоланню неефективності державної служби та сповільненню процесів недовіри громадян до органів влади. Від рівня професійної компетентності державних службовців, їх постійного особистісного та професійного розвитку залежить ефективність впровадження в життя управлінських рішень та реалізації державних програм соціально-економічного розвитку країни.

Проблеми та особливості формування іміджу, розвитку комунікативної компетентності державних службовців та посадових осіб досліджували в багатьох аспектах такі науковці, як: С. Лазаренко, К. Бабенко, Л. Єлізарова, М. Бабак, Н. Лікарчук, В. Бебик, С. Кузнєцова, О. Заславська, С. Могильний, Г. Атаманчук, Я. Мельничук. Окремі аспекти, пов'язані з формуванням позитивного іміджу влади, престижу публічної служби, її авторитету, які, у свою чергу, вимагають підвищення рівня довіри населення до влади, розкриваються у роботах В. Шепеля, Э. Зеєра, А. Бандурки, С. Бочарова, Е. Землянської, Е. Берна, В. Ігнатова, Л. Бурганова, В. Королька, В. Мартиненка, В. Євдокимова, Ф. Фукуями та інших.

Проблеми неперервної освіти в галузі державного управління як ключове спрямування розвитку системи державно-управлінської освіти детально аналізуються в роботах відомих українських вчених: В. Гошовської, В. Лугового, О. Оболенського, В. Олуйка, О. Поважного, С. Серьогіна, В. Чмиги, І. Шпекторенко та ін.

Водночас особливості формування, перспективи покращення іміджу та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності державних службовців та посадових осіб на сучасному етапі у галузі державного управління потребують подальшої наукової розвідки.

Мета дослідження - проаналізувати особливості формування та перспективи покращення іміджу, розкрити соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління.

Для досягнення мети було визначено наступні завдання:

- проаналізувати джерельну базу дослідження, визначити основні поняття та категорії;
- проаналізувати законодавчу та нормативно-правову базу дослідження;
- розкрити особливості іміджу та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності представника влади у галузі державного управління та закордонний досвід європейських країн;
- проаналізувати проблеми та особливості формування іміджу, розвитку комунікативної компетентності державних службовців та посадових осіб
- визначити перспективи покращення іміджу та розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління;
- розкрити особливості іміджевої компетенції та системи професійного навчання державних службовців та посадових осіб на прикладі міста Миколаєва.

Об'єктом дослідження є імідж та комунікативна компетентність фахівця у галузі державного управління.

Предметом дослідження є особливості формування, проблеми та перспективи покращення іміджу, розкриття соціально-психологічних факторів розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань, автором застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. Під час дослідження було використано такі методи: метод узагальнення використано для виявлення сучасних проблем оцінки іміджу та вказані основні принципи його вдосконалення. Метод порівняння – використано у роботі під час дослідження закордонного досвіду європейських країн. Системний метод використано при аналізі іміджу, виявленні статусу іміджу у професійній культурі, який відображає процес залучення людини до процесу професіогенезу. Статистичний метод використано для обґрунтування чинників, що впливають на імідж державного службовця та розвитку країни в цілому.

Крім того, в даному дослідженні були застосовані загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції.

Наукова новизна одержаних результатів обумовлена тим, що дане дослідження є спробою комплексного аналізу сучасного стану, особливостей формування, проблем та перспектив покращення іміджу, а також розкриття соціально-психологічних факторів розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління.

Практичне значення одержаних результатів. Положення і висновки роботи можуть бути використані для подальшого науково-теоретичного дослідження особливостей формування та перспектив покращення іміджу, а також для врахування впливу соціально-психологічних факторів на розвиток комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки дослідження апробовано у формі доповіді на XXIII Всеукраїнській щорічній науково-методичній конференції «Могилянські читання – 2020: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти (м. Миколаїв, 16-20 листопада 2020 р.).

Структура роботи зумовлена її метою та завданнями і складається зі вступу, трьох розділів, семи підрозділів, висновків, списку використаних джерел (86 найменування), додатків. Загальний обсяг роботи становить 119 сторінок, з яких 107 основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У першому розділі «Теоретичні засади дослідження» охарактеризовано проблематику та джерельну базу дослідження іміджу представника державної влади в Україні.

Підрозділ 1.1. «Джерельна база та основні поняття та категорії дослідження» присвячений аналізу стану наукової розробки проблеми у вітчизняній та зарубіжній науці.

Важливою групою джерел для написання магістерської роботи є напрацювання науковців (С. Лазаренко, К. Бабенко, Л. Єлізарова, М. Бабак, Н. Лікарчук, В. Бебик, С. Кузнецова, О. Заславська, С. Могильний, Г. Атаманчук, Я. Мельничук. Окремі аспекти, пов'язані з формуванням позитивного іміджу влади, престижу публічної служби, її авторитету, які, у свою чергу, вимагають підвищення рівня довіри населення до влади, розкриваються у роботах В. Шепеля, Э. Зеєра, А. Бандурки, С. Бочарова, Е. Землянської, Е. Берна, В. Ігнатова, Л. Бурганова, В. Королька, В. Мартиненка, В. Євдокимова,

Ф. Фукуяма, В. Гошовської, В. Лугового, О. Оболенського, В. Олуйка, О. Поважного, С. Серьогіна, В. Чмиги та ін.), а також нормативно-правові акти: закони України, Постанови й розпорядження Кабінету Міністрів, акти органів місцевого самоврядування.

Зроблено висновок, що на даний час сформована потужна джерельна база щодо теоретичних та практичних навиків вдосконалення позитивного іміджу представника державної влади. Професіоналізм державного службовця та посадової особи покликаний забезпечити якісне виконання посадових обов'язків, стабільність державної служби, постійну готовність до підготовки та реалізації рішень із складних завдань.

У підрозділі 1.2. *«Законодавча та нормативно-правова база дослідження»* розкрита важливість знання та застосування законодавства, що регулює питання боротьби з корупцією.

З'ясовано, що у суспільстві існує чітке розуміння впливу корупції на розвиток країни. Нові антикорупційні закони, які спочатку були розроблені, а згодом і впроваджені стали пріоритетними на шляху модернізації. Також були розроблені і інші акти законодавства, які стосуються антикорупційного спрямування, ті які забезпечують охорону суспільства від негативного явища – корупції, вони визначають основні методи їх подолання. В українському суспільстві є чітке розуміння впливу корупції на розвиток країни, саме тому антикорупційна реформа є основою забезпечення успішної розбудови країни.

Отже, наразі триває структурне реформування як нормативно-правових засад запобігання корупції, так і державних інституцій, що здійснюють антикорупційну діяльність. Реформи українського законодавства активно підтримуються Європейським Союзом.

Зроблено висновок, що наявність правових норм, які б регулювали відносини у сфері публічної служби не є гарантією їх дотримання, задля ефективного функціонування цієї структури треба налагодити дієві механізми застосування цього законодавства. Законодавство для державних службовців є не тільки важливим інструментом виконання їх обов'язків і реалізації принципів державного права, але також встановлює чіткі процедури здійснення керівництва їх роботою і робить їх дії і рішення передбачуваними. Також необхідним є додаткове процесуальне і матеріальне законодавство.

У другому розділі *«Імідж та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління»* розкрита сутність іміджевої компетентності, соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності в державному управлінні та закордонний досвід комунікативної стратегії реалізації функцій державного управління.

У підрозділі 2.1. *«Іміджева компетентність та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності в державному управлінні»* з'ясовано, що цілеспрямована, системна робота над іміджем органів державної влади потребує сформованих у державних службовців необхідних якостей, спеціальних навичок, знань, оволодіння відповідними технологіями і передбачає наявність іміджевої компетенції. Зазначено, що державні службовці відповідальні за формування напрямків і втілення реформ в Україні, що ставить питання про необхідність спрямування орієнтирів державних осіб на проблеми створення гідних умов людського життя. Для формування позитивного іміджу державного службовця необхідно визначати сутність поняття «імідж» державного службовця у взаємозв'язку з такими поняттями, як імідж державного органу, імідж керівника державного органу, імідж персоналу, імідж держави

Запропоновано визначення поняття «компетентність» - це одна із професійно важливих якостей державного службовця, тому що ефективність управлінської діяльності залежить від уміння вислуховувати партнера по взаємодії, володіння методикою спілкування, засобами переконувального впливу.

У підрозділі 2.2. *«Комунікативна стратегія реалізації функцій державного управління: закордонний досвід»* зазначено, що у більшості країн Європейського Союзу

розділяють терміни публічний службовець та державний службовець. Законодавство країн ЄС не обмежує чисельність державних службовців. Їхня кількість може переглядатися при ухваленні бюджету на наступний рік, як у сторону збільшення, так і зменшення. Законодавство у сфері державної служби регулює такі трудові відносини:

- умови прийняття на роботу;
- звільнення;
- права і обов'язки;
- оплату праці.

У третьому розділі «Особливості формування іміджу та соціально-психологічних факторів розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління» обґрунтовані мотиваційні та ціннісні характеристики іміджу людини, які є соціально важливими.

У підрозділі 3.1. «Проблеми та особливості формування іміджу, розвитку комунікативної компетентності державних службовців та посадових осіб» визначено, що обов'язковими знаннями для державних службовців посад всіх категорії є професійні знання та знання законодавства: Конституції України; Закону України «Про державну службу» та Закону України «Про запобігання корупції». Встановлено, що імідж залежить від рівня професіоналізму управлінської еліти, яка повинна складатися з висококваліфікованих фахівців, які володіють комунікативною культурою у спілкуванні з людьми. Зазначені чинники актуалізують проблему покращення комунікативної компетентності працівників органів державної влади та місцевого самоврядування як основи ефективного зв'язку між державою та інституціями громадянського суспільства.

З'ясовано, що державні службовці відповідальні за формування напрямків і втілення реформ в Україні, що ставить питання про необхідність спрямування орієнтирів державних осіб на проблеми створення гідних умов людського життя.

У підрозділі 3.2. «Перспективи покращення іміджу та розвиток комунікативної компетентності державних службовців та посадових осіб» показано, що найважливішою умовою ефективності ділового спілкування державного службовця є знання ним власних комунікативних можливостей, рівня комунікативної компетентності. Підвищення кваліфікації та комунікативної компетенції державних службовців є показником цивілізованості системи державної служби в цілому і державного управління зокрема. Вирішення проблем ефективності функціонування державного управління в сучасних умовах полягає у покращенні ділової комунікації державних службовців. Наразі одним з нових принципів державної кадрової політики є розвиток інституту компетентнісного наставництва.

У підрозділі 3.3. «Іміджева компетенція та система професійного навчання державних службовців та посадових осіб на прикладі міста Миколаєва» зазначено, що набуття державними службовцями іміджевої компетенції потребує її закріплення на законодавчому рівні шляхом внесення до Закону України «Про державну службу» поняття «іміджева компетенція державних службовців». З метою формування і розвитку іміджевої компетенції державних службовців необхідно розробити і впровадити систему оцінювання рівня іміджевої компетенції державних службовців, використовуючи науково-теоретичні напрацювання фахівців; системно здійснювати моніторинг громадської думки щодо іміджевих характеристик персоналу; створювати механізми для забезпечення соціального партнерства та громадського контролю над іміджевою складовою діяльності державних службовців.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі проаналізовано особливості формування та перспективи покращення іміджу, розкрито соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної

компетентності фахівця у галузі державного управління. Отриманні результати у процесі дослідження дають змогу сформулювати такі висновки і пропозиції.

1. Імідж державного службовця - це уявлення широкого кола громадськості про риси, притаманні тільки цьому колу працівників. Імідж може виявитися в умінні виражати й реалізовувати завдання та інтереси установи, яку державний службовець представляє, у володінні певним обсягом своєрідних знань, умінь і навичок, у професійності, етичній культурі, культурі спілкування. Для формування позитивного іміджу особистості державного службовця вагоме значення має підвищення його управлінської культури. У цьому контексті особливого значення набуває ефективна підготовка та перепідготовка кадрів державної служби. Постійне зростання професійної культури державних службовців є одним з вирішальних факторів підвищення ефективності самого державного управління. Професіоналізм державного службовця та посадової особи покликаний забезпечити якісне виконання посадових обов'язків, стабільність державної служби, постійну готовність до підготовки та реалізації рішень із складних завдань. Технологія створення позитивного іміджу публічного службовця –складна, й потребує великої праці особистості над собою. Державний службовець у спілкуванні з громадянами повинен постійно відчувати себе представником влади і пам'ятати про свій імідж, який є показником суспільної довіри до нього громадськості та населення в цілому. Імідж публічного службовця відображає рівень підтримки громадянами діючої влади. Через те, формування позитивного іміджу публічного службовця виступає необхідною передумовою успішного розвитку та ефективного функціонування органів державної влади. Для суспільства публічний службовець повинен бути, в першу чергу, професіоналом з високим рівнем відповідальності за свої дії, який дотримується морально-етичних норм та норм закону. Щоб досягти поставленої мети, варто застосовувати низку заходів: старанно виконувати службові обов'язки, самовдосконалюватись, розвиватись, застосовувати засоби масової комунікації для повідомлення громадян про результати роботи, виправдовувати очікування громадян. Тож, застосування сукупності зазначених заходів та дотримання відповідного алгоритму сприятиме формуванню позитивного іміджу державного службовця та посадової особи в публічному управлінні в Україні.

2. Наявність правових норм, які б регулювали відносини у сфері публічної служби не є гарантією їх дотримання, задля ефективного функціонування цієї структури треба налагодити дієві механізми застосування цього законодавства. Законодавство для державних службовців є не тільки важливим інструментом виконання їх обов'язків і реалізації принципів державного права, але також встановлює чіткі процедури здійснення керівництва їх роботою і робить їх дії і рішення передбачуваними. Також необхідним є додаткове процесуальне і матеріальне законодавство з метою забезпечення достатнього внутрішнього і зовнішнього контролю за державною адміністрацією та державною службою, зокрема щодо державних фінансів, контролю якості, процесуального нагляду, і, головним чином, з метою забезпечення належним чином функціонуючої судової системи, здатної ефективно виправляти адміністративні дії і рішення за допомогою процедури оскарження. Для країн-кандидатів, які прагнуть приєднатися до ЄС, охочих стати повноцінними гравцями на Європейському адміністративному просторі, першорядне значення матиме й те, в якій мірі весь адміністративний контекст, включаючи державну службу, у відповідній країні буде відповідати загальноприйнятим стандартам, які сформульовані на основі принципів адміністративного права і оцінюються також відповідно до них.

3. Компетентність є однією із професійно важливих якостей державного службовця, тому що ефективність управлінської діяльності залежить від уміння вислуховувати партнера по взаємодії, володіння методикою спілкування, засобами переконувального впливу та ін. Але комунікативна підготовка потребує не лише збільшення обсягу психологічних знань, засвоєння і закріплення «ефективних» комунікативних умінь. Комунікативна компетентність передбачає наявність знань із соціальної психології,

вміння їх використовувати в конкретній діяльності. Основні фактори, які впливають на комунікативну компетентність - це життєвий досвід, мистецтво, ерудиція людини, спеціальні наукові методи. Активізація комунікативного потенціалу державного службовця пов'язана з адекватним розумінням і реалізацією на практиці функцій спілкування. Процес комунікативної підготовки реалізується через послідовне опанування технологій: комунікативної компетентності, побудови міжособистісних стосунків, групової взаємодії та інноваційних процесів, реалізації групових та практичних етапів занять. Отримання комунікативних знань оптимізує пізнавальну діяльність державного службовця, сприяє ефективності комунікативної підготовки. Невміння спілкуватись, правильно обирати потрібну тактику спілкування часто стає причиною конфліктів між людьми та обертається прорахунками в професійному зростанні державного службовця. Набуття комунікативної компетентності передбачає насамперед досконале володіння вербальними та невербальними засобами комунікативного впливу. А процеси іміджмейкінгу державного управління потребують аож й оволодіння державним службовцем іміджевою компетенцією – комплексом іміджевих знань про основні методи і технології формування позитивного іміджу органів державної влади, вмінь використовувати наявні знання для розв'язання завдань державного управління і навичок, що забезпечують здатність державного службовця ефективно їх використовувати у процесі цілеспрямованої діяльності по формуванню та коригуванню позитивного іміджу органів державної влади, а також відображає готовність удосконалювати свій досвід.

Постійний комунікаційний зв'язок між владою та суспільством є доказом ефективного управління. Таким чином, міжнародний досвід проходження державної служби може бути корисним для України, особливо в період реформування цього важливого інституту держави, процес якого є складним, багатоетапним та довготривалим, успішність якого залежить від використання механізмів, що показали ефективність та якість протягом останніх років. Враховуючи сучасні інтеграційні процеси України до Європейського Союзу перед її інститутами постають непрості завдання щодо реформування та покращення, відповідно до стандартів ЄС. Це в повній мірі стосується і державної служби. В той же час слід переймати досвід різних країн, враховувати наукові дослідження зарубіжних вчених, які критично можуть оцінювати функціонування державної служби у своїх державах. Наукові підходи до використання комунікативних навичок при реалізації функцій державного управління в зарубіжних державах демонструють, що кожна держава виробляє свою комунікативну стратегію в залежності від загально-державних завдань. Але спільним є те, що вважається важливим не тільки встановлення зв'язку, а й уміння ефективно спілкуватися, розуміти як реалізовувати думки щодо бачення взаємовідносин держави і суспільства. Підґрунтям для практичного запровадження є методи і форми комунікаційних зв'язків. Також спільним є бачення ролі і значення інституційної комунікації в системі державного управління, що передбачає такий зв'язок, який за допомогою повідомлень від адміністрації перетворює громадян з пасивних отримувачів рішень на активних, мотивованих учасників процесу прийняття рішення і його виконання. Отже, конвенціональна комунікативна стратегія має застосовуватися у всіх функціях державного управління, оскільки впливає на стан суспільства, при якому довіра у суспільстві, відкрита комунікація, безпосередня участь населення в процесі прийняття виконавчих та законодавчих рішень, а також досягнення консенсусу по стратегічним питанням є як цінністю громадянського суспільства, так і інституціоналізованими процедурами держави.

4. Позитивний імідж органів державного управління є одним з основних елементів довіри населення до влади. Імідж залежить від рівня професіоналізму управлінської еліти, яка повинна складатися з висококваліфікованих фахівців, які володіють комунікативною культурою у спілкуванні з людьми. Зазначені чинники актуалізують проблему покращення комунікативної компетентності працівників органів державної влади та місцевого самоврядування як основи ефективного зв'язку між державою та інституціями

громадянського суспільства. Водночас формування позитивного іміджу влади - це формування позитивного іміджу кожного державного службовця та державної служби в цілому. Комплекс цих процесів сприяє подоланню неефективності державної служби та сповільненню процесів недовіри громадян до органів влади. Від рівня професійної компетентності державних службовців, їх постійного особистісного та професійного розвитку залежить ефективність впровадження в життя управлінських рішень та реалізації державних програм соціально-економічного розвитку країни. У реаліях сьогодення законодавством визначені основні вимоги до рівня професійної компетентності державних службовців, що дозволять при проведенні конкурсу на заняття посади державної служби відібрати кандидатів, що здатні ефективно виконувати посадові обов'язки.

5. Найважливішою умовою ефективності ділового спілкування державного службовця є знання ним власних комунікативних можливостей, рівня комунікативної компетентності. Наразі підготовка державних службовців вимагає і глибоких творчих знань і певних практичних навичок у вирішенні різних управлінських завдань і ситуацій, а й уміння спілкуватися, поводити себе в суспільстві, проводити наради, ділові бесіди, вільно триматися перед великою аудиторією, впевнено вести розмову з пресою і дипломатичним корпусом. В умовах модернізації державної служби для успішного досягнення поставленої мети, вирішення конкретної проблеми та встановлення міжособистісних ділових стосунків надзвичайно важливого значення набуває рівень комунікативної компетентності і комунікативної культури державних службовців. Саме ділова комунікація й забезпечує ефективну реалізацію цілей управління, об'єднує людей в єдине суспільство, єдину країну, єдину громаду з єдиною владою, тобто мобілізує суспільство. Мета розвитку ділового спілкування – формування ефективних управлінських відносин у сфері державної служби. Підвищення кваліфікації та комунікативної компетенції державних службовців є показником цивілізованості системи державної служби в цілому і державного управління зокрема. Вирішення проблем ефективності функціонування державного управління в сучасних умовах полягає у покращенні ділової комунікації державних службовців. Наразі одним з нових принципів державної кадрової політики є розвиток інституту компетентнісного наставництва. Інститут наставництва у сьогоденні стає необхідним елементом державної служби, який передбачає передачу накопичених знань новим співробітникам та вимагає інтересу і прихильності наставників і підопічних до виконуваної роботи з метою подолання можливих проблем і досягнення поставлених цілей діяльності відповідного органу державної влади та органу місцевого самоврядування. Саме компетентнісне наставництво є необхідною умовою для модернізації та підвищення ефективності державної служби. Також, важливим елементом демократичного урядування та формування в громадськості позитивної оцінки діяльності органів влади та її персоналу є відкритість роботи органів влади та можливість громадян брати участь у процесі прийняття та реалізації державно-управлінських рішень. Одним з основних напрямів діяльності органів державної влади демократичних країн світу є проведення консультацій із громадськістю з питань розроблення та прийняття важливих рішень.

6. Систематична зміна форм і методів виконання службовцями завдань та функцій держави, втілення в практику державних, галузевих і регіональних цільових програм, системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування в країні, та зокрема у місті Миколаєві, – це, на нашу думку, шлях до ідеального іміджу представника влади. За підсумками 2019 року на базі Миколаївського регіонального центру підвищення кваліфікації підвищили свою кваліфікацію 4243 посадовця, в порівнянні з 2018 роком зростання складає 173%. Кількісні показники за категоріями посад складають:

- 2104 посадовців місцевих органів виконавчої влади;
- 1075 посадових осіб місцевого самоврядування;

- 964 державних службовця територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади. Пріоритетні теми останніх років під час підвищення кваліфікації: навчання з мовної компетентності та змін в українському правописі, запобігання й протидія корупції та е-декларування. Підвищення кваліфікації державних службовців носить юридичний характер і є комплексним оновленням знань і вдосконаленням навичок у зв'язку з підвищеними вимогами до рівня їх кваліфікації та необхідністю освоєння ними нових способів вирішення професійних завдань. Навчання за програмами з підвищення кваліфікації є за державним і регіональним замовленням. Безперервний процес освіти державних службовців - це процес формування особистості державного службовця, який передбачає створення систем освіти, які відкриті для працівників будь-якого віку і супроводжують їх протягом терміну професійної діяльності на державній службі, сприяють їх постійному розвитку, залучають їх до процесу оволодіння певним рівнем систематизованих професійних знань, умінь, навичок, способів спілкування.

Відповідно загальними орієнтирами до побудови нової методології функціонування системи неперервної освіти в галузі державного управління повинні стати такі принципи:

- регулювання державної політики неперервної освіти в галузі державного управління та піднесення її до міжнародного рівня;

- врахування підвищення кваліфікації та поглибленої спеціалізації кадрів державної служби навчання упродовж життя;

- створення умов для інтеграційності форм та методів навчання публічних службовців;

- необхідність передбачень змістово-технологічних змін та прогнозів оновлення системи професійного розвитку фахівців публічної служби.

Створення нової системи професійної освіти державних службовців обумовлене стратегією кардинальних змін, де зростає роль особистісного чинника, наукових знань, професіоналізму й компетентності представників влади. Безперервна професійна освіта державних службовців – це шлях до підвищення авторитету і професійної компетентності державних службовців. Саме модель професійної освіти державних службовців є системою сучасних ідей та переваг, ціннісних орієнтацій і установок, принципів та організаційно-технологічних пріоритетів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ

Хусаїнова А. Г. Імідж та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі публічного управління та адміністрування / Могилянські читання – 2020: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: XXIII Всеукр. наук.-практ. конф.: тези доп. Публічне управління в Україні в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів, Миколаїв, 16-20 листоп. 2020р. / ЧНУ ім. Петра Могили. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. – С. 109-111.

АНОТАЦІЯ

Хусаїнова А. Г. Імідж та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі публічного управління та адміністрування. – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2020.

Магістерська робота на тему: «Імідж та соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління» має науково-дослідницький характер. В ній подається характеристика іміджу органів державного управління як одного з основних елементів довіри населення до влади, підкреслюються

перспективи покращення комунікативної компетентності працівників органів державної влади та місцевого самоврядування як основи ефективного зв'язку між державою та інституціями громадянського суспільства, розкриваються проблеми неперервної освіти в галузі державного управління як ключового спрямування розвитку системи державно-управлінської освіти та проаналізовано особливості формування та перспективи покращення іміджу, розкриті соціально-психологічні фактори розвитку комунікативної компетентності фахівця у галузі державного управління. Визначено, що в умовах модернізації державної служби для успішного досягнення поставленої мети, вирішення конкретної проблеми та встановлення міжособистісних ділових стосунків надзвичайно важливого значення набуває рівень комунікативної компетентності і комунікативної культури державних службовців. Встановлено, що саме ділова комунікація забезпечує ефективну реалізацію цілей управління, об'єднує людей в єдине суспільство, єдину країну, єдину громаду з єдиною владою, тобто мобілізує суспільство. Підкреслено, що метою розвитку ділового спілкування є – формування ефективних управлінських відносин у сфері державної служби. З'ясовано, що підвищення кваліфікації та комунікативної компетенції державних службовців є показником цивілізованості системи державної служби в цілому і державного управління зокрема. Відповідно вирішення проблем ефективності функціонування державного управління в сучасних умовах полягає у покращенні ділової комунікації державних службовців. Встановлено, що наразі одним з нових принципів державної кадрової політики є розвиток інституту компетентнісного наставництва.

Ключові слова: імідж, державна влада, комунікативна компетентність, корупція, підвищення кваліфікації.

SUMMARY

Khusainova A. G. Image and socio-psychological factors of development of communicative competence of a specialist in the field of public administration. - Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «Master». Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2020.

Master's thesis on the topic: «Image and socio-psychological factors of development of communicative competence of specialists in the field of public administration» is a research character. It describes the image of public administration as one of the main elements of public confidence in government, emphasizes the prospects for improving the communicative competence of public authorities and local governments as a basis for effective communication between the state and civil society institutions, reveals the problems of continuing education.

Management as one of the main elements of public confidence in the government, the prospects of improving the communicative competence of public authorities and local governments as a basis for effective communication between the state and civil society institutions are emphasized, the problems of continuing education in the field of public administration as a key direction of development of the system of public administration education are revealed and the peculiarities of image formation and prospects of image improvement are analyzed, social and psychological factors of communicative competence development in public administration are revealed.

Key words: image, state power, communicative competence, corruption, certification training.